

Các nước ASEAN trông vào Mỹ để cân bằng

Một tàu đánh cá Trung Quốc lách vào tàu tuần duyên Nhật trong vùng biển để tranh chấp. Nhật bắt thủy thủ trên tàu, thay thế đoàn. Bộ Ngoại giao Trung Quốc phản ứng mạnh mẽ, năm lần gọi để sứ Nhật lên làm việc, mặc dù Nhật chỉ còn gì có ngoài thủy thủ trên tàu, còn tàu và nhân sự đã trở về ngay rồi.

Sau hơn hai tuần áp lực của Trung Quốc, Nhật thay đổi thủy thủ trên tàu. Bộ Kinh tế lại, đòi Nhật phải xin lỗi. Báo chí Trung Quốc hăm dọa, báo chí Nhật giận dữ, cho rằng chính phủ đã đưa hàng ngàn xâm lấn vùng biển của mình.

Nhất thì Nhật đã thua, và Trung Quốc đã thắng.

Nhưng đáng sau hậu quả này, phe thắng lại có thể là Hoa Kỳ, theo một số nhà phân tích.

Với những nhà phân tích này, tình hình nay đã khác xưa, khi trong vùng chỉ có một nước lớn là Trung Quốc, còn các nước nhỏ phải liệu làm sao thì làm. Ngày hôm nay, Hoa Kỳ đã công khai đặt chân vào vùng Đông và Đông Nam Á và khẳng định quyền lợi quốc gia ở đây. Trung Quốc càng dốt nát bao nhiêu, Hoa Kỳ càng sáng giá bấy nhiêu.

Thuyền trßng tàu cá Trung Quốc tßng lßi vào tàu tußn duyên Nhật đßc chào đón nßng nhßt khi vß tßi làng Phßc Kßn. Nhßng thßng lßi nhßt thßi này cßa Trung Quốc đßng gây lo ngßi trong các nßc láng gißng, nâng cao giá trß cßa Hoa Kỳ trong khu vßc. (Hình: AP Photo/Xinhua, Zhang Guojun)

Phía sau vß tàu cá

Vß tàu cá chß là mßt thí đß mßi nhßt vß thái đß hung hãn cßa Trung Quốc, khßng đßnh sßc mßnh, tßm vóc và uy thß cßa mình. Tuy nhiên, đß đßt đßc vinh quang trong vßc gißi cßu ngßi i thuyßn trßng, Trung Quốc đßng nhß đßphßi nhß tßi Hoa Kỳ.

Đó là nghi vßn cßa báo chí Nhật, đßc thußt lßi trên tß South China Morning Post xußt bßn ở Hong Kong. Có nhßng đßu hißu Hoa Kỳ đß đßng gißa dàn xßp vß tàu cá ở vùng đßo Senkaku/Diaoyu tranh chßp.

Mßt ngày trßc khi thß thuyßn trßng, Ngoßi Trßng Hillary Clinton gßp Bß Trßng Ngoßi Giao Nhật Seiji Maehara ở New York, hôm 23 tháng 9. Trong cußc gßp gß này, Clinton thúc đßy phía Nhật “dùng đßi thoßi đß gißi quyßt vß tranh chßp cho nhanh,” CNN tßng thußt.

Hôm sau, khi Nhật thßngßi, Hoa Kỳ ngay lßp tßc lên tißng hoan nghênh, nói rßng hành đßng này “sß gißm thißu đáng kß sß căng thßng” trong khu vßc, theo lßi Phát Ngôn Viên Philip

Trung Quốc càng làm già, Hoa Kỳ càng sáng giá

Tác Giả: Vũ Quý H&o Nhiên/Ng&#i Vi&t
Thứ Tư, 29 Tháng 9 Năm 2010 07:58

Crowley c&a B& Ngo&i Giao. Ph&n n&ng nhanh chóng này càng làm báo chí Nh&t nghi ng& là Hoa Kỳ xúi gi&c chính quy&n n&#& h&.

Ông Crowley xác nh&n ph&n nào tin đ&n là Trung Quốc nh& M& dân x&p. Ông nói v&i báo chí là các viên ch&c ngo&i giao Hoa Kỳ và Trung Quốc “có bàn th&o v& vi&c này,” & c&p th&p, t&i New York.

N&u Trung Quốc có th&ng m&t b&#& trong cu&c tranh ch&p v&i Nh&t, thì Hoa Kỳ đ&ng th&i th&ng m&t b&#& l&n h&n, là kh&ng đ&nh vai trò không th& v&ng m&t trong Thái Bình D&#&ng.

T&ng Th&ng Barack Obama v&i Ch& T&ch H& C&m Đào t&i B&c Kinh năm 2009. Hoa Kỳ đang kh&ng đ&nh ch& đ&ng không th& th&i u c&a mình t&i Châu Á và Thái Bình D&#&ng, b&t ch&p Trung Quốc c&#&ng l&i. (Hình: Mandel Ngan/AFP/Getty Images)

B&n Đông

Và n&u Hoa Kỳ không th& v&ng m&t trong Thái Bình D&#&ng, t&t nhiên Hoa Kỳ không th& v&ng m&t t&i vùng bi&n Đông. Vào tháng 7, Ngo&i Tr&ng Hillary Clinton t&o m&t con sóng b&t ng& khi

bà tuyên bố tại Diễn đàn Khu vực ASEAN ở Hà Nội:

“Hoa Kỳ có quyên l&i qu&c gia trong quy&n t& do hàng h&i, quy&n t& do ra vào vùng bi&n chung c&a Á Châu và s& tôn tr&ng lu&t qu&c t& biên Nam Trung Hoa (bi&n Đông).”

Ý nghĩa c&a l&i tuyên bố này quá rõ ràng, khi&n báo chí kh&p th& gi&i đ&u t&&ng thu&t. T& Financial Times, xu&t b&n ở m&t n&i t&&ng nh& không liên quan, là London, cũng dành c& m&t ph&n t& trang nh&t cho đ& tài này, đó là s& thay đ&i có tính cách chi&n l&&c c&a chính ph& T&ng Th&ng Obama.

B&c Kinh cũng nhìn th&y đ&u này, và h& ph&n &ng &t, đ& đ&i. B& Ngo&i Giao Trung Qu&c g&i phát bi&u c&a bà Clinton là “g&n nh& m&t s& t&n công vào Trung Qu&c.” T& Nhân Dân Nh&t Báo, c& quan ng&n lu&n c&a đ&ng C&ng S&n, t& cáo M& không ch&u “s&ng chung v&i m&t n&&c Trung Qu&c phát tri&n” và đ&a là n&&c này s& “không ch&n b&&c” n&u Hoa Kỳ ti&p t&c l&n t&i.

S& gi&n đ& c&a Trung Qu&c, tuy nhiên, đã gây ph&n &ng ng&&c và khi&n các n&&c láng gi&ng e ng&i: Hóa ra ng&&i hàng xóm kh&ng l& c&a mình đ& t&n v&y sao?

Ông Ernie Bower, giám đ&c ch&&ng trình v& Đông Nam Á t&i Trung Tâm Nghiên C&u Chi&n L&&c và Qu&c T& (CSIS - Center for Strategic and International Studies) ở Washington, nói v&i t&p chí Foreign Policy:

“Phía Trung Qu&c đã t&t lùi hàng m&y năm khi ph&n &ng quá đáng” sau di&n đàn ASEAN. “H& ch&ng minh n&i s& c&a các n&&c ASEAN là đúng, r&ng nh&ng ng&&i này (B&c Kinh) ngoài m&t t& t& nh&ng đ&ng sau là nh&ng m&c tiêu khác.”

M&t chuyên gia khác cũng nghĩ v&y. Ông Dan Blumenthal, m&t c&u viên ch&c Ngũ Giác Đài và hi&n làm t&i vi&n American Enterprise Institute nói Trung Qu&c “đang làm cho h&t các n&&c trong khu v&c ho&ng s& và mu&n Hoa Kỳ nhúng tay vào nhi&u h&n.”

V&n đ&ng ASEAN

Ph&n &ng m&nh m& c&a B&c Kinh, m&c dù nh&m vào Hoa Kỳ, nh&ng có th& khi&n các n&&c ASEAN cho r&ng Trung Quốc đang nh&m vào mình. Lý do là vì trong nh&ng tu&n tr&&c Di&n Đ&n Khu V&c ASEAN, Trung Quốc đã h&t s&c v&n đ&ng các n&&c này đ&ng đem chuy&n bi&n Đ&ng ra nói v&i M&, t&p chí Foreign Policy ti&t l&.

Báo này cho bi&t, tr&&c khi Ngo&i Tr&&ng Clinton tuyên b& v& quy&n l&i M&, Phó B& Tr&&ng Ngo&i Giao Bill Burns đ&n b&n n&&c ASEAN báo tr&&c cho h& bi&t bà Clinton s& làm v&y. Ph& tá b& tr&&ng Kurt Campbell và Giám Đ&c &y Ban An Ninh Quốc Gia Jeffrey Bader g&i đi&n tho&i nói v&i nh&ng n&&c ASEAN còn l&i. Báo này vi&t:

“Trong khi đ&i ngũ c&a ông Obama ti&n hành chi&n đ&ch ngo&i giao th&m l&ng, Trung Quốc cũng v&n đ&ng các qu&c gia ASEAN. Th&t ra, Trung Quốc đã l&y đ&&c th&a thu&n c&a các n&&c ASEAN là đ& tài bi&n Nam Trung Hoa s& không có trong l&ch trình th&o lu&n.”

Tuy nhiên, khi bà Clinton b&t th&nh l&nh lên ti&ng, thì các n&&c ASEAN đ&ng lo&t &ng h&. “Khi Trung Quốc bi&t đ&&c là l&i tuyên b& c&a M& có k&t h&p tr&&c v&i ASEAN, đi&u đó làm h& b& b&t ng&,” ông Bower nói.

T&t nhiên, không ph&i qu&c gia ASEAN nào cũng vui m&ng. Các n&&c không có quy&n l&i trong bi&n Đ&ng thì e ng&i, theo AFP trích l&i Giáo S& Li Mingjiang, đ&i h&c S. Rajaratnam School of International Studies & Singapore. Nh&ng n&&c nh& Thái Lan, Cambodia, Singapore “th&t ra không mu&n th&y s& đ&i đ&u nào gi&a Trung Quốc và Hoa Kỳ vì khi đó, h& s& ph&i ch&n m&t phe và đi&u đó h& không mu&n ph&i làm.” Vì v&y, Hoa Kỳ ph&i hành đ&ng có m&c đ&.

“Cách ti&p c&n c&a chính quy&n Obama t&i bi&n Nam Trung Hoa là m&t l&i đ&áp tr& r&t quan tr&ng và khéo léo đ&i v&i s& qu& quy&t c&a Trung Quốc,” ông Abe Denmark, h&c gi& cao c&p t&i trung tâm Center for a New American Security & Washington D.C., nói v&i Foreign Policy. “S&c m&nh này là m&t y&u t& t&t y&u trong chi&n l&&c c&a chúng ta v& Trung Quốc, và g&i tín hi&u t&i B&c Kinh r&ng Hoa Kỳ s& b&o v& quy&n l&i c&a mình.”

Ngo&i giao đa ph&#ng

M&t ph&n trong “cách ti&p c&n” c&a M&# Đông Nam Á là liên k&t đa ph&#ng v&i nhi&u n&#c. Đi&u này trái ng&#c v&i cách ti&p c&n c&a Trung Quốc là thích nói chuy&n song ph&#ng v&i t&ng n&#c m&t.

Tuy nhiên, h&u h&t m&i ng&#i đ&u hi&u lý do t&i sao Trung Quốc thích v&y: M&t đ&i m&t, Trung Quốc l&n h&n h&t t&t c& m&i qu&c gia trong vùng. Và ng&#c l&i, r&t nhi&u n&#c trong vùng mu&n liên k&t l&i khi nói chuy&n v&i ng&#i l&ng gi&ng kh&ng l&.

Xu&t hi&n t&i m&t bu&i h&i th&o & CSIS tu&n tr&#c, B& Tr&#ng Ngo&i Giao Indonesia Marty Natalegawa m&t m&t tr&n an Trung Quốc và nói, “Indonesia tin r&ng vùng Á Châu-Thái Bình D&#ng không c&n ph&i r&i vào tình tr&ng chi&n tranh l&nh, nhìn nhau m&t cách nghi ng& và thù đ&ch,” báo Jakarta Post t&#ng thu&t.

Tuy nhiên, B& Tr&#ng Natalegawa đ& cao ngo&i giao đa ph&#ng, và nói là trong vi&c tránh tình tr&ng chi&n tranh l&nh, “vai trò c&a ASEAN r&t quý giá.”

“V&i Indonesia, đi&u này phù h&p v&i nguy&n v&ng chúng ta là th&y s& cân b&ng c& đ&ng trong vùng,” ông nói. Và ông nói rõ h&n, Indonesia mu&n th&y “s& v&ng m&t c&a m&t quy&n l&c l&n át.”

Paul Wolfowitz, c&u đ&i s& t&i Indonesia và c&u th& tr&#ng qu&c phòng Hoa Kỳ th&i T&ng Th&ng Bush, tán thành n& l&c c&a chính quy&n Obama. “H& đang mu&n tăng c&#ng quan h& v&i các n&#c Đông Nam Á k& c& Indonesia và đó là m&t vi&c r&t đáng làm.”

Trung Quốc cũng s& ph&i nhìn l&i cách ti&p c&n c&a h&. Th& Tr&#ng Ngo&i Giao Jim Steinberg, nói chuy&n t&i th& vi&n Nixon m&i đây, phát bi&u:

“R&i ra, gi&i lãnh đ&o Trung Quốc s& ph&i nhìn l&i r&i t& b&o: ‘Có ph&i chúng ta s& có l&i h&n n&u ch&u uy&n chuy&n h&n và ch&u tham gia nhi&u h&n trong các quan h& đa ph&#ng, hay là chúng

Trung Quốc càng làm già, Hoa Kỳ càng sáng giá

Tác Giả: Vũ Quý H&o Nhiên/Ng&#i Vi&t

Thứ Tư, 29 Tháng 9 Năm 2010 07:58

ta c& gi& kh& kh& quan đi& m chúng ta r&i b& các n&&c khác trong vùng đ&t câu h&i là t&i sao Trung Quốc không ch&u tham gia đa ph&&ng?"